Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł wekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-łam. 1 milim. w wyż 5 grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 60 | Września, sobota dnia 23 maja 1925 | Rok VII

Po zjeździe monarchistów w Poznaniu.

Prasa lewicowa podniosła ogromny alarm z powodu Zjazdu Rady Naczelnej Organizacji Monarchistycznej w Poznaniu.

Zjazd wydał komunikat, z którego cytujemy pewne ustępy:

„W dniach 2, 3 i 4 maja obradował w Poznaniu zjazd Rady Naczelnej Organizacji Monarchistycznej przy niezwykle licznym udziale delegatów. Zjazd poprzedziła uroczysta msza św. celebrowana przez ks. kanonika Zborowskiego. Otwarcie zjazdu odbyło się w dużej sali Bazaru, na którym wygłoszono cały szereg mów powitalnych oraz odczytano listy powitalne i telegramy bardzo licznie nadesłane, między innemi niezwykle serdeczny telegram gen. Józefa Dówbór Muśnickiego treści następującej:

„Witam Zjazd, życzę powodzenia, wzywam do dalszej wytrwałej pracy w obranym kierunku, który jedynie może postawić Polskę na właściwe miejsce niezależnego mocarstwa". Józef Dowbór Muśnicki.

Prezesem Rady Naczelnej został wybrany jednogłośnie Wacław Niemojowski, były Marszałek Koronny, wiceprezesem Stanisław Lipczyński, prezes Związku Cechów, sekretarzem Józef Robakowski prezesem zarządu głównego został Stefan Gruchała, wiceprezesami pp. Stanisław Mackiewicz, redaktor naczelny „Słowa" i Jan Moszyński, sekretarzem Henryk Korewicki. Zjazd uchwalił szereg wniosków treści zasadniczej.

Tyle komunikat. Zjazd jednak, jak się okazuje nie ograniczył się do ukonstytuowania zarządu, lecz pomyślał o kandydacie na króla. Wybór padł z nieznanych bliżej powodów na brata b. cesarzowej austrjackiej Zyty. Imię ks. Syktusa stało się głośne od czasu, gdy zabiegał o zawarcie odrębnego pokoju pomiędzy Austrją a koalicją. Kandydaturę tę podały pisma polskie, a powtórzył „New York Herald".

Tymczasem jak wynika z depeszy „Rzeczypospolitej" z Paryża ks. Sykstus, który pragnie uchodzić za republikanina, bynajmniej tą propozycją nie jest zachwycony. Korespondentowi „Rzeczypospolitej" ks. wprost oświadczył:

„O dziwnej tej historji dowiaduję się z gazet i jakkolwiek mam wiele sympatji dla Polski, a żona moja jest z urodzenia Polką z rodziny Radziwiłłów, to jednakowoż myśl taka nigdy nie przychodziła mi do głowy".

Drugie nieporozumienie zaszło z powodu „depeszy powitalnej" posła Dubanowicza, do organizatorów Zjazdu, żadnej depeszy powitalnej nie było. Poseł D. nadesłał tylko list, że udziału w w zjeździe brać nie mógł. Pozatem w liście posła D. znajdujemy następującą uwagę:

„Sprawa monarchizmu w Polsce, jakkolwiek obecnie wogóle nieaktualna, jest sama przez się zagadnieniem zbyt poważnem, ażeby ją można rozstrzygnąć jak się to mówi: „na vivat" w oderwaniu od stosunków realnych. Co do akcji Panów, mam o niej zamało wiadomości, ażeby można było przypuszczać, że mógłbym za nią wziąć publiczną odpowiedzialność".

Niepowodzenie z pos. Dubanowiczem zachęciło pos. Strońskiego do poświęcenia w tej sprawie wstępnego artykułu w „Warszawiance". Poseł Stroński podkreślił, że w chwili tworzenia państwa polskiego kwestja formy rządu w Polsce nie była dyskutowana.

Zapowiedź wojny odwetowej.

Berlin, 20. 5. Dnia 19. bm rozpoczęto w Reichstagu dyskusję nad ekspose Stresemanna. Socjalista Breitscheid oświadczył, że socjaliści nie wątpią o szczerości przysięgi republikańskiej Hindenburga. Dalej mówca zaznaczył, że socjaliści są zwolennikami paktu gwarancyjnego i oświadczają się za protokułem genewskim, aby odwrócić ostrze paktu bezpieczeństwa, skierowanego przeciw Niemcom. W sprawie granic polsko-niemieckich socjaliści zgadzają się z poglądami, wypowiedzianemi przez Stresemanna i są przejęci szczerą wiarą, że obecne granice np. górnośląskie i korytarza polskiego nie odpowiadają zasadom sprawiedliwości i nie mogą trwać na wieki. Rewizja i uregulowanie tych granic zdaniem Breitscheida, musi nastąpić w drodze sądu rozjemczego. Siła zbrojna jest w tym wypadku wykluczona.

Innego zupełnie zdania jest następny mówca, hr. Westarp (nacjonalista), który wręcz twierdzi, że w drodze pokojowych układów Niemcy nie zdołają nigdy odzyskać swoich granic wschodnich. Uskutecznić to będzie można jedynie tylko gwałtem, o czem najwymowniej świadczą słowa polskiego ministra Spraw Zagranicznych, który zapewnił, że zmiana tych granic nastąpić by mogła tylko siłą zbrojną.

Warszawa, 19 5. „Gaz. Warsz." w artykule pod tyt. "Front niemiecki" stwierdza, że min. Stresemann cynicznie przyznał, że w Niemczech niema nikogo ktoby uznawał granice wschodnie i że Niemcy tylko dlatego nie dążą do gwałtownej zmiany, że nie mają narazie do tego ani sił, ani ochoty. Jest to wyraźna zapowiedź wojny odwetowej. Na miejsce zamaskowanej polityki, Stresemann stworzył wyraźny front z wyraźnym celem ataku. Wciągnięcie Niemiec w orbitę pacyfistycznej polityki jest iluzją i byłoby tylko polityczną naiwnością. Od wojny odwetowej może Niemców wstrzymać tylko siła.

O połączenie Austrji z Niemcami.

Berlin, 19. 5. Prasa, omawiając tekst wielkiej mowy, którą Stresemann wygłosił w poniedziałek, stwierdza, że Stresemann nie poruszył w sposób wyraźny sprawy przyłączenia Austrji do Niemiec. Niektóre dzienniki wyrażają swe niezadowolenie, że wskutek uporu Austrji układy w sprawie skasowania wizy paszportowej dla podróżnych, przejeżdżających granicę austrjacko-niemiecką, rozbiły się.

Biuro Wolffa zaprzecza wiadomościom prasy zagranicznej, jakoby rząd niemiecki dał do zrozumienia sojusznikom, iż gotów jest zagwarantować nienaruszalność grunic swoich sąsiadów wschodnich wzamian za zgodę przyłączenia do Niemiec Austrji. Tego rodzaju wiadomości uważa Biuro Wolffa za wyssane z palca i za pomysł dzienników zagranicznych. Oddawna — dodaje komunikat niemiecki — w sprawie paktu gwarancyjnego głos ma nie rząd Rzeszy, lecz sojusznicy.

Skutki gospodarki w kopalniach niemieckich.

Berlin, 18. 5. W katastrofie w kopalni w Dortfeld było zabitych 44 osób, 25 osób odniosło liczne rany, w tem 6 ciężkie, 43 osoby wydobyto. Ekspl.wybuchła w magaz., w którym znajdowało się w chwili wybuchu 18000 kg. środków wybuchowych. Straty narazie nie są ustalone. Pogrzeb ofiar odb. się prawdop. w środę.

Projekt wspólnej noty do bolszewików.

Londyn, 18. 5. „Daily Herald" donosi, że rząd angielski zaproponował rządom państw sprzymierzonych wysłanie noty do sowietów z żądaniem rozwiązania Kominternu. Podobno Niemcy otrzymały również propozycję przyłączenia się do wspólnego wystąpienia sprzymierzonych.

- Kronika -

Września, dnia 22 maja 1925 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Heleny, jutro: Dezyderego.

* **W ostatniej chwili** przypominamy o dniu sprawności fizycznej, który odbędzie się w niedzielę dnia 24. bm. na dziedzińcu koszarowym. Początek o 3,30. Dość licznie zgłoszeni zawodnicy zdawać będą publiczny egzamin z uprawianych w łonach swych towarzystw ćwiczeń lekko - atletycznych. Podczas ćwiczeń koncertuje orkiestra 68 pp.

* **Już dawno niesłyszane wiwaty**, które rozlegały się w sobotę wieczorem głośnym echem po mieście z wyżyn dach nowowybudowanego domu, zwróciły uwagę na fakt, że przy dobrych chęciach i wyniku, można i w tych ciężkich czasach coś stworzyć nowego. Panu Doktorowi Uliszewskiem który pierwszy okazuje ważności nabycia parceli w śródmieściu wykorzystał i natychmiast zabrał się do budowy, należy się serdeczna wdzięczność tak z punktu widzenia grasującego bezrobocia, jak i głodu mieszkaniowego. W ślad za p. Dr. Uliszewskim poszedł p. Glabiszewski i rozpoczyna krzątać się na zakupionej parceli około przywożenia materjału budowlanego. W drugim narożniku cmentarzyska rozpoczyna miasto w poniedziałek budowę 8 mieszkaniowego domu, a Czerwony Krzyż budowę swej poradni.

* **Koło przyjaciół** przy hufcu żeńskim Z. H. P. w Koninie urządza w sobotę, dnia 23 maja rb. w sali p. Knechtla we Wrześni na rzecz hufca i harcerzy wrzesińskich trzyaktową komedję Maurycego Hennegina p. t. Dwadzieścia dni Kozy. Początek przedstawienia o godz. 8,30 wiecz. Bilety do nabycia w księgarni p. A. Prądzyńskiego i później przy kasie od 3 do 2 złotych: Bliższe szczegóły podają afisze.

* **Na rzecz ociemniałych żołnierzy!** Wśród ofiar ostatnich wojen najnieszczęśliwsi są bodaj ci, którzy wskutek działań bojowych postradali wzrok tracąc tem samem możność zarobkowania na życie, skazani na łaskę i niełaskę przekornego losu. Chcąc umożliwić sobie dalszą egzystencję zorganizowali się, a dzięki poparciu Czerwonego Krzyża została utworzona w Bydgoszczy specjalna szkoła, w której wszystkie te ofiary wojny przeżyły kurs szczotkarstwa. Mają zatem już fach w ręku potrzebne im są wszakże warsztaty, aby mogli zarobkować, i w ten sposób chociażby ulżyć swej nieszczęsnej doli, znaleść w pracy zapomnienie przed trwającą rozpaczą z powodu utraty najcenniejszego skarbu człowieka, jakim jest wzrok. Społeczeństwo całe, w zrozumieniu swego szczytnego obowiązku obywatelskiego powinno pospieszyć im z jak najwydatniejszą pomocą, a nadarza się po temu doskonała sposobność, gdyż Towarzystwo pomocy Inwalidom, które przejęło obecnie całkowitą opiekę nad ociemniałemi żołnierzami urządzą w czasie od 24 bm. — 1 czerwca tydzień znaczka na powyższy szlachetny cel na terenie całego województwa. Nie wątpimy, że wspomniana wzniosła inicjatywa znajdzie szeroki oddźwięk w naszem społeczeństwie i że nikt nie poskąpi ofiar, by umożliwić egzystencję tym, którym okrutna wojna zasłoniła po wieczne czasy cały świat.

* **Sprostowanie.** Zebranie Kółka Rolniczego we Wrześni odbędzie się w niedzielę dnia 24. bm., a nie jak mylnie podano 7 czerwca. Sekretarz.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł opatrzony św. sakramentami nasz ukochany ojciec i dziadek śp.

Jan Obst

w 69 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się z kaplicy lazaretu miejskiego w niedzielę dnia 24. bm. o godz. 4.30 po południu.

W smutku pogrążeni
dzieci i wnuki.

Września, Poznań, Miłosław, 22 maja 1925 r.

Dnia 21 maja 1925 o godz. 17.30 zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz pierwszy dyrygent śp.

Wacław Bąk

W zmarłym tracimy dobrego i gorliwego dyrygenta, który, jak długo zdrowie mu pozwalało, pracował z całym zapałem dla dobra towarzystwa. Gdy już zdrowie nie pozwalało mu stać dalej na czele naszego koła, mimo to jako dyrygent okazywał wielkie zainteresowanie śpiewem i nieraz korzystaliśmy z jego dobrych rad.

Cześć jego pamięci!

Koło śpiew. „Moniuszko“

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 24 maja br. popołudniu.

Licytacja

alei czereśniowych

odbędzie się

w czwartek, 28 maja br.

o godz. 11-tej przed południem

w kasie maj. Miłosławskiej.

Zarząd Majętn. Miłosławskiej.

Polecam z mego składu po znacznie zniżonych orginalnych cenach fabrycznych:

org. amer. żniwiarki Deeringa
„ „ „ Mc. Cormicka
„ „ „ Deeringa-Neuss
„ „ „ Mc. Cormicka-Neuss
„ „ kosiarki Deeringa
„ „ Mc. Cormicka

Wszelkie części zapasowe do maszyn żniwnych stale na składzie. — Dogodne warunki płatności. Również polecam wszelkie inne maszyny i narzędzia roln. po cenach konkurencyjnych. Wszelkie reparacje lokomobil, motorów i samochodów wykonuje solidnie i fachowo. Zaprowadziłem specjalny dział remontowy dla gorzelni i cukrowni w połączeniu z znaną warszawską firmą „Parnik“ Borawski, Paszkowski i Ska.

Wysyłam na życzenie monterów i kotlarzy.

Fr. Jaworski,

fabryka maszyn Września.

Reprezentacja na Województwo Poznańskie i Pomorskie.

Bałtycki Syndykat Handlowy

Poznań, Wielkie Garbary 44. :—: Tel. 2407

WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI
grubyza tonę na kredyt i za gotówkę **17.-zł.**
BONA i SKA. MIKOŁÓW.

Nauka

udowodniła bez sprzeciwu, że **Kathreinera kawa słodowa Kneippa**, jest zupełnie coś innego jak zwykła „kawa słodowa“, nie mówiąc o zwyczajnym palonym jęczmieniu!

Niema nic równie dobrego!

Wizytówki

wykonuje gustownie i szybko
Drukarnia „Orędownika“

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 | Vermögensbilanz am 31-ten Dez. 1924

Aktywa		Aktiva
Stan kasy	182,60 zł	Kassenbestand
Udziały:		Geschäftsguthaben:
w prow. Kasie spółkowej	1,— „	b. d. Prow. Gen. Kasse
w Konsumie we Wrześni	1,— „	b. Consum Września
Na bież. rachunku w prow. Kasie spółkowej	214,27 „	Guthaben in lfd. Rech. b. d. Prow. Gen. Kasse
Rola i domostwo	1,— „	Grundstück u. Gebäude
Maszyny	1,— „	Maschinen
Zapasy (węgiel)	271,25 „	Bestände (Kohlen)
Utensylja	150,— „	Utensilien
	822,12 zł	

Pasywa		Passiva
Należytość u członków	240,05 zł	Geschäftsguthaben der Genossen
Fundusz rezerwowy	446,35 „	Reservefonds
	686,40 zł	

Zestawienie:		Vergleichung:
Aktywa	822,12 zł	Aktiva
Pasywa	686,40 „	Passiva
Czysty zysk	135,72 zł	Reingewinn
Liczba członków na dniu 1. 1. 1924	97	Mitgliederzahl am 1. Januar 1924
Przybyło	5	Zugang
Ubyło	—	Abgang
Liczba członków na dniu 31. 12. 1924	102	Mitgliederzahl am 31. Dez. 1924

Bilans złotowy na dniu 1. 1. 1925 | Goldbilanz per 1. Januar 1925

Aktywa		Aktiva
Stan kasy	182,60 zł	Kassenbestand
		Guschäftsguthaben:
Udział w Wojew. Kasie spółkowej	1,— „	b. d. Prow.-Gen.-Kasse
„ w Konsumie we Wrześni	1,— „	b. Konsum Września
Bieżący rachunek w Wojew. Kasie spółkowej	214,27 „	Guthaben in lfd. Rechnung b. Prow.-Gen.-Kasse
Rola, domostwo	8000,— „	Grundstück u. Gebäude
Maszyny	5000,— „	Maschinen
Zapasy (węgiel)	271,25 „	Bestände (Kohlen)
Utensylja	150,— „	Utensilien
	13820,12 zł	

Pasywa		Passiva
Należytość u członków	6120,— zł	Geschäftsguthaben der Genossen
Fundusz rezerwowy	6000,— „	Reservefonds
Odłożono do obrotu	529,13 „	Betriebsrücklago
U członków	1170,99 „	Schuld an Genossen
	13820,12 zł	

Podwęgierki, dnia 15. maja 1925.

Mleczarnia Spółkowa - Molkerei-Genossenschaft
Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością
Podwęgierki.

Brendler. Held.

Poszukuję od zaraz

ucznia

do Mleczarni syna porządnych rodziców. Nauka trwa 2 lata.

Mleczarnia parowa
Sokolniki, pow. Września.

SKŁADU

poszukuje się od zaraz lub później, dzierżawa podług umowy, ewent. płatna na rok z góry (ewent. kupno.)

Zgłoszenia
K. Czerniak
ulica Warszawska nr. 10.

Miłosław.

Niniejszem podaję moim Szan. odbiorcom do wiadomości, iż z dniem 1-go maja przeniosłem mój warsztat stolarski z Rynku (dawniej Ginter)

w ul. Wrzesińską

naprzeciw gazowni.

Ignacy Czarczyński.

Władysł. Lewandowski

Fabryka papy dachowej, destylarnia smoły i wyrobów cementowych

Telefon 70 **Jarocin** Telefon 70

poleca po bardzo korzystn. cenach:

papę dachową
papę do izolow. fundamentów
papę do klejenia
lepnik
smołę drzewną
karbolineum
gwoździe

Wszelkie towary budowlane są zawsze na składzie.

K. Jankowski,
mistrz tapic. - dekorac.
Września
ulica Poznańska 14
wykonuje
meble wyściełane
od zwykłych do najwykwintniejszych.
Zakładanie firan
dekoracji, roletów, żaluzji, markiz.
Pokrywanie bilardu
Gotowe kanapy, leżanki, materace w wielkim wyborze.

Po przejęciu na własność Tartaku

przyjmuję

wszelkie drzewo

do przetarcia i dalszej obróbki oraz zboże do śrutow.

Sprzedaż mebli i trumien detalicznie nadal po zniżonych cenach w mych składach przy ul. Warszawskiej nr. 32.

Tartak, Fabryka mebli i obróbki drzewa

Właśc.: K. Kaliszewski, Września - tel. 455.

Unieważnia się zagubione papiery wojskowe i kartę mobilizacyjną
na nazwisko
Józef Jankowski, Strzałkowo.

Obelgę

rzuconą
na krawcową
Juljannę
Wojciechowską
cofam
i ją przepraszam.
Stanisław Haenel.

Prawdziwy
Podwójny Rycerz

od **100** lat

znana i lubiana
Domieszka do kawy

we wszystkich składach żywnościowych znowu do nabycia.

Jen. Repr. Antoni Jabłoński, Poznań
ul. 27-go Grudnia 16 -o- Tel. 5050.